

ἐπαρχίας τοῦ Ἰλλυρικοῦ. Ἐν προοιμίῳ ὑπενθυμίζει συντόμως τὴν ἱστορίαν τῆς ἐπαρχίας ταύτης μέχρι τῆς ἐποχῆς, κατὰ τὴν ὁποίαν ἀπεσπάσθη αὕτη ἀπὸ τῆς πνευματικῆς κυριαρχίας τῆς Ἁγίας Ἐδρας ὑπὸ Λέοντος τοῦ Ἰσαύρου (περὶ τὸ 731). Ἀκολούθως ἐκτίθενται αἱ προσπάθειαι τῶν παπῶν, κυρίως Νικολάου τοῦ Α', Ἀδριανοῦ τοῦ Β' καὶ Ἰωάννου τοῦ Η', πρὸς ἀνάκτησιν τοῦ Ἰλλυρικοῦ καὶ ἡ στάσις τῶν Βυζαντινῶν αὐτοκρατόρων. Ὁ συγγραφεὺς, γνώστης βαθῶς τῶν σλαβικῶν πραγμάτων, ὁμιλεῖ ἰδιαιτέρως περὶ τοῦ ῥόλου, τὸν ὁποῖον ἔπαιξαν εἰς τὸ ζήτημα τοῦτο οἱ Σλάβοι, καὶ περὶ τῆς σλαβικῆς πολιτικῆς τῆς Ἁγίας Ἐδρας κατὰ τὸν Θ' αἰῶνα.

Jean Ebersolt. Sur les fonctions et les dignités du Vestiarium byzantin, σελ. 81 - 89.

Περὶ τῆς γενέσεως καὶ τῆς ἐξελέξεως τοῦ Βυζαντιακοῦ βεστιαρίου. Βεστιαριον κατ' ἀρχὰς ἐσημαιοῦ τὴν ἰδιαιτέραν ἱματιοθήκην τοῦ αὐτοκράτορος· βραδύτερον ὅμως ὁ θεσμὸς οὗτος ἐξελιχθὲν καὶ ἔλαβε μεγίστην σημασίαν εἰς τὴν διοίκησιν τοῦ κράτους καὶ τῆς αὐλῆς. Ὁ συγγραφεὺς ὁμιλεῖ κυρίως περὶ τοῦ ῥόλου, τὸν ὁποῖον ἔπαιξαν εἰς τὴν αὐλήν οἱ πρωτοβεστιαριοί, πρωτοβεστιαριῖται, βεστιαριῖται, οἱ βεστιάρχαι, οἱ προκαθήμενοι τοῦ βεστιαρίου κλ. Τούναντιον δὲν ἐξετάζεται ἐπαρκῶς ὁ ῥόλος τοῦ βεστιαρίου εἰς τὴν οἰκονομικὴν διοίκησιν τῆς αὐτοκρατορίας.

Jules Gay. Le patriarche Nicolas le Mystique et son rôle politique, σελ. 91 - 100.

Περὶ τῆς Πολιτικῆς δράσεως τοῦ πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως Νικολάου τοῦ Μυστικοῦ (901 - 907 καὶ 913 - 924), γνωστοῦ κυρίως ἐκ τῆς πολεμικῆς του πρὸς Λέοντα τὸν Σ' διὰ τὸ ζήτημα τῆς τετραγαμίας τοῦ αὐτοκράτορος τούτου. Οἱ σύγχρονοι ἱστορικοὶ καὶ ἰδιαιτέρως αἱ ἐπιστολαὶ τοῦ πατριάρχου διαφωτίζουν πλήρως τὸν ῥόλον, τὸν ὁποῖον ἔπαιξαν οὗτος εἰς τὴν ἔξωτερικὴν πολιτικὴν τῆς αὐτοκρατορίας, κυρίως εἰς τὰς σχέσεις μὲ τοὺς Βουλγάρους, τὴν Ἁγίαν Ἐδραν καὶ τοὺς Ἀραβας τῆς Κρήτης. Ὡς ὀρθῶς σημειώνει ὁ κ. F. Dvornik¹, ὁ συγγραφεὺς δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὴν θεμελιώδη μελέτην τοῦ Zlatarski: Αἱ ἐπιστολαὶ τοῦ Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως Νικολάου τοῦ Μυστικοῦ πρὸς τὸν Τσάρον τῶν Βουλγάρων Συμεῶνα (1893). Ἐπίσης δὲν ἀναφέρεται ἡ μελέτη τοῦ Vasiliev περὶ τῶν σχέσεων Βυζαντινῶν καὶ Ἀράβων κατὰ τοὺς χρόνους τῆς Μακεδονικῆς δυναστείας, ὅπου (σελ. 197) περὶ τῆς ἐπιστολῆς τοῦ πατριάρχου πρὸς τοὺς Ἀραβας τῆς Κρήτης.

¹ Byzantinoslavica, τόμ. Γ' (1931) σελ. 186 (Α' τεύχος).